Anja Lahermaa

30.5.2021

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta
TyV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto TyV 1.6.2021 klo 12.15

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (COM (2021) 93 final) miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla, U 23/2021 vp

- Direktiiviehdotus on lähtökohtaisesti kannatettava, mutta tiettyjen yksityiskohtien osalta se vaatii vielä täsmentämistä ja muokkaamista jatkovalmistelussa.
- STTK tarkentaa kantaansa komission ehdotuksen käsittelyn edetessä.

STTK yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että direktiivi-ehdotuksen tavoitteet ovat kannatettavia. Ehdotus pyrkii parantamaan palkkatasa-arvon toteutumista estämällä syrjintää ja edistämällä palkkojen ja palkkauksen läpinäkyvyyttä. Tämä on välttämätöntä, että palkkatasa-arvoa saataisiin edistettyä nykyistä tehokkaammin ja nopeammin. Palkka-avoimuuden lisääminen on yksi keskeinen tekijä tavoiteltaessa sukupuolten välistä palkkatasa-arvoa.

STTK on samaa mieltä siitä, että Suomen sosiaali- ja työllisyyspolitiikan kansallisia erityispiirteitä, kuten sopimiseen perustuvaa työmarkkinajärjestelmää tulee kunnioittaa.

STTK jakaa myös näkemyksen siitä, että on tarpeen selvittää jatkokäsittelyssä useiden direktiiviehdotuksen määräysten tarkempaa sisältöä ja niiden suhdetta Suomen lainsäädäntöön ja soveltamiskäytäntöön. STTK on samaa mieltä siitä, että direktiivissä olevia työntekijöiden edustajia koskevia viittauksia olisi hyvä pyrkiä täsmentämään. STTK pitää tärkeänä, että direktiivissä on selkeästi todettu ammattiyhdistysliikkeen rooli ja osallistumisoikeus direktiivin mukaisissa toimenpiteissä ja prosesseissa.

Anja Lahermaa 30.5.2021

Valtioneuvosto toteaa, että samanarvoisen työn vertaamista koskevien kriteerien määritteleminen on kannatettavaa ja pyrkii tarkentamaan artiklan sisältöä. STTK katsoo, että samanarvoisen työn vertaamisen yhtenäiset kriteerit ovat erittäin merkittävässä asemassa palkkatasa-arvon edistämisessä.

Myös STTK pitää tärkeänä, että palkkarakenteita ja menetelmiä, joilla varmistetaan naisille ja miehille samasta ja samanarvoisesta työstä sama palkka vahvistetaan. Artiklat palkkauksen läpinäkyvyydestä, tiedonsaantioikeudesta ja raportoinnista ovat lähtökohtaisesti kannatettavia, mutta niihin sisältyy myös yksityiskohtia, joita on muokattava jatkovalmistelussa. Yhtenä esimerkkinä tästä on se, että artiklojen 8 ja 9 vähintään 250 hengen työntekijäedellytys on liian korkea ja myös tätä pienempien työpaikkojen tulisi olla näiden artiklojen soveltamisalan piirissä. Jos rajana on vähintään 250 hengen työntekijäedellytys, jää erittäin iso osa suomalaisista työpaikoista soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi STTK:n näkemyksen mukaan 9 artiklan vähintään 5 %:n keskimääräisen palkkatason eron edellytys yhteisen palkka-arvioinnin tekemiselle on liian korkea.

STTK on samaa mieltä, että ehdotuksen säännös palkkasyrjintäkanteiden vanhentumisajan pidentämisestä kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen on kannatettava ja parantaisi työntekijöiden oikeusturvaa. Direktiivissä esitetty mahdollisuus ryhmäkanteeseen voisi merkittävästi parantaa sukupuoleen perustuvan palkkasyrjintäkiellon täytäntöönpanoa ja oikeussuojan tehokkuutta.

STTK tarkentaa kantaansa komission ehdotuksen käsittelyn edetessä.

STTK ry

Lisätietoja Anja Lahermaa, juristi
anja.lahermaa@sttk.fi